

LINUX Nedir?

LINUX en geniş anlamı ile bir "işletim sistemi"'dir. Bir işletim sistemi, bilgisayar donanımının sunduğu kaynakları mümkün olduğunca yalın ve verimli bir biçimde kullanıcılara sunan yazılımdır. Bir UNIX türevidir olan LINUX, yüksek performanslı, mütevazî donanım gereksinimi ve ücretsiz oluşu gibi nitelikleri ile diğer işletim sistemlerinden ayrılır. Doksanlı yılların başında Finli bir öğrencinin deney seti olarak doğan LINUX, İnternet üzerindeki binlerce gönüllünün çalışmaları ile bugün sahip olduğu inanılmaz kullanıcı tabanına ulaştı.

Her geçen gün daha fazla insan, farklı amaçlarla, LINUX kullanmaya başlamaktadır. İnternet üzerinde geliştirilen en büyük projelerden biri olan LINUX'un, sunucusu (server) olarak haklı bir ünü vardır. Web sunucusu olarak kullanılan Apache yazılımı, bağımsız bir araştırma şirketi olan Netcraft'ın (www.netcraft.com) raporlarına göre İnternet'in %52'sinde kullanılmaktadır. Her ne kadar Apache'yi farklı işletim sistemleri üzerinde çalıştırmak mümkün ise de, Apache'nin en yaygın kullanımının LINUX işletim sistemi üzerinde olduğu bilinmektedir.

Bir web kuklası (web proxy) olarak kullanılacak LINUX sistemi, kurumsal İnternet bağlantınızın daha verimli değerlendirilmesini sağlayabilir. Bu amaçla Bilkent Üniversitesi, uzunca bir süredir LINUX üzerinde squid isimli yazılımı büyük bir başarı ile kullanmaktadır.

Yine Bilkent Üniversitesi, İnternet bağlantısının hemen önüne yerleştirdiği bir LINUX kutusunu güvenlik duvarı (firewall) olarak yapılandırmış ve üniversitenin dışarıdan gelecek saldırılarla karşı korunmasını sağlamıştır. Her iki uygulamanın da aynı bilgisayar üzerinde çalıştırıldığı, donanım olarak sıradan bir Pentium PC'nin kullanıldığı ve sıfır yazılım maliyeti ile bu hizmetlerin sağlanabildiği de düşünüldüğünde, durumun ne denli çarpıcı olduğu daha belirgin olarak görülebilmektedir.

Küçük şirketler Dial-on-demand ve IP Masquerading yapan bir LINUX sunucusu ile, "yalnızca gerektiğinde" İnternet bağlantısı sağlayacak ve bu bağlantı üzerinden yerel ağın İnternet'e açılmasını denetleyebileceklerdir. Böylesine ekonomik bir bağlantı çözümünden yine ücretsiz yazılımlar eşliğinde faydalanabileceklerdir.

LINUX'un samba yazılımı ile birlikte, bir dosya sunucusu olarak DOS, Windows, Mac ve Unix tabanlı bilgisayarlara hizmet verebileceğini, dahası Windows NT alan denetçisi (domain controller) olarak çalışabileceğini de ekleyince eşsiz bir seçenek olduğunu görebilirsiniz.

Tüm bunlar için LINUX, mütevazî bir donanım gereksinimine sahiptir. Türkiye Linux Kullanıcıları Grubu İnternet sunucusu, Intel 486 tabanlı, 8MB ana belleğe sahip bir kişisel bilgisayardır. Bu sunucu, günde yüzün üzerinde farklı bilgisayardan gelen web istemlerine cevap vermekte, ftp hizmetleri aracılığı ile günde 100MB dolaylarında dosya sunmakta ve aynı zamanda grubun posta hizmetlerini yürütmektedir.

Çok farklı işleyiciler üzerinde çalışabilme becerisi ile sizi donanım bağımlılıklarından kurtarabilir. Intel Pentium, Digital Alpha ve VAX, Sun Sparc, Motorola PowerPC gibi birçok işleyici üzerinde çalışabilmekte, tüm bu işleyiciler üzerinde çalışırken aynı görüntü ve hissi size sunabilmektedir.

Bir sunucu olarak size sunabileceği tüm bu faydaların yanında, InfoWorld Dergisi tarafından "1997'nin en iyi masaüstü işletim sistemi" seçilecek kadar da iyi bir masaüstü işletim sistemidir. Bu sistem, hemen her konuda her gün sayısı ve kalitesi artan uygulama yazılımları ile de desteklenmektedir. Üst uç bir masaüstü

işletim sistemi olabilmesi ile birlikte, yüksek performansı ile göz kamaştırıcı bir iş istasyonu olarak değerlendirilebilir.

LINUX işletim sistemi için yapılan bağımsız çabalar o denli etkileyici boyutlara ulaşmış, kullanıcı tabanı o denli genişlemiştir ki, bir çok yazılım devi uygulamalarını LINUX üzerine taşımaya başlamıştır. LINUX üzerine taşınması için geliştiricileri tarafından hala çalışmaları sürdürülen yazılımlar arasında "Lotus Notes", "Oracle RDBMS" ve "Netscape SuiteSpot Server" sayılabilir.

Türkiye LINUX Kullanıcıları Grubu, Türkiye'de bu işletim sistemine ve onun sunduğu kolaylıklara gönül vermiş insanlar tarafından kurulmuş, Türkiye'de LINUX kullanımını yaygınlaştırmayı ve LINUX hareketine Türkiye'den verilecek desteği organize bir biçimde sunmayı hedefleyen kar amacı gütmeyen bir organizasyondur. Üniversitelerde örgütlenen yerel kullanıcı gruplarının da desteği ile geniş bir akademisyen desteğini arkasına almıştır.

Grup, 1997 Ekim'inden bu yana Turkuaz adını verdikleri Türkçe LINUX dağıtımını üzerinde çalışmaktadır. Turkuaz, Türkçe kurulum metinleri, yerel dil desteği, Türkçe kılavuz sayfaları ile birlikte Türkiye için özelleştirilmiş bir LINUX dağıtımını ya da çeşididir. 1998 Haziran'ında ilk sürümü tamamlanması planlanan Turkuaz alpha sürümleri oldukça büyük bir ilgi görmüştür. Türkiye LINUX Kullanıcıları Grubu ve Turkuaz ile ilgili daha detaylı bilgi

<http://www.linux.org.tr>

URL'inden alınabilir.